

Warszawa, 4 kwietnia 2018

Pan
Marcin Krupa
Prezydent Miasta Katowice
Urząd Miasta
ul. Młyńska 4
40-098 Katowice

Szanowny Panie Prezydencie,

Międzynarodowa Rada Muzeów ICOM, której Muzeum Śląskie w Katowicach jest członkiem instytucjonalnym przyjęła w lipcu 2016 roku rezolucję nr 1 : „Odpowiedzialność muzeów za pejzaż” (Responsability of Museums Towards Landscape): icom.museum/the-governance/general-assembly/resolutions-adopted-by-icoms-general-assemblies-1946-to-date/milan-2016 , wzmacnioną deklaracją UNESCO z Shenzen (punkt I.3) (http://www.unesco.org/new/fileadmin/MULTIMEDIA/HQ/CLT/pdf/Shenzhen_Declaration-en.pdf)

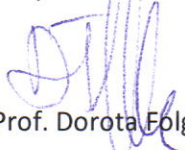
Główną ideą obu tych przyjętych i współredagowanych przez stronę polską międzynarodowych dokumentów i uzgodnień jest przekazanie muzeom kompetencji w zakresie ochrony pejzażu kulturowego, w tym kształtowania otoczenia. Oba dokumenty powstały jako międzynarodowa reakcja na wielokrotne naruszanie pejzażu miast i terenów przemysłowych przez przypadkową (lub planowaną) ingerencję w koncepcję estetyczną widoków, co niestety miało miejsce wielokrotnie także na terenie Górnego Śląska w wieku XX i na początku wieku XXI i doprowadziło do degradacji kulturowej wielu obszarów. Z licznych badań i obserwacji, w tym studiów nad rozwojem turystyki i edukacji kulturowej wiemy, że naruszenie pejzażu wpływa nie tylko na pogorszenie stanu ważnych obszarów dziedzictwa, ale ma także negatywny wpływ na rozwój gospodarczy i dobrostan mieszkańców.

Zaalarmowani przez Muzeum Śląskie w Katowicach oraz opinię publiczną, zwracamy się do Pana Prezydenta z apelem o użycie wszystkich dostępnych w prawie metod działania, w tym prawa do 12-miesięcznego wstrzymania wydawania warunków zabudowy przed uchwaleniem Planu zagospodarowania przestrzennego, co pozwoliłoby na rozwój zrównoważony miasta, o konsultację wszelkich decyzji o planowanych budowach w otoczeniu Muzeum Śląskiego z lokalną społecznością i ekspertami, a także o powołanie Rady Dziedzictwa Regionu, która wspierałaby merytorycznie opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego i zapobiegała podejmowaniu decyzji degradujących wieloletnie wysiłki na rzecz ochrony dziedzictwa Górnego Śląska.

Nasze najwyższe zaniepokojenie budzi fakt odrzucenia przez władze miasta uzgodnień z 2012 roku zawartych w „Studium uwarunkowań i kierunków rozwoju miasta” określających sposób zagospodarowania terenów sąsiadujących z Muzeum Śląskim, w tym wysokości budynków ograniczonych do sześciu kondygnacji z możliwymi dominantami. Inwestycja firmy TDJ Estate zaprojektowana przez Medusagroup zawierająca 12-piętrowe (a docelowo również 18-piętrowe) bloki niszczące widok głównych i historycznie ważnych pozostałości Kopalni Katowice, stanowiących markę miasta i znak towarowy Muzeum Śląskiego – jest naszym zdaniem przykładem działania wbrew dziedzictwu kulturowemu Górnego Śląska i deprecjonującym polską kulturę. Tym samym apelujemy do Pana Prezydenta o odstąpienie od tej koncepcji i zintensyfikowanie prac nad planem zagospodarowania przestrzennego, dzięki czemu Miasto Katowice mogłoby utrwalić swoją pozycję miasta doceniającego wartość kultury i dziedzictwa w planowaniu rozwoju.

Komitet Narodowy ICOM Polska służy w takich wypadkach pomocą i konsultacją uwzględniając zarówno cele działań muzeów, jak mieszkańców i reprezentujących ich samorządów. Jesteśmy wiodącą organizacją o zasięgu ogólnosiwiatowym [powołaną jako agenda ONZ ds. muzeów i liczącą obecnie 34 tysiące członków – wybitnych profesjonalistów w 124 krajach na świecie] działającą również na rzecz samorządności regionalnej. Nasza organizacja jest partnerem konferencji, która odbywa się cyklicznie „Muzea i samorząd terytorialny” i która od 2014 roku w znaczący sposób wspiera oba podmioty w lepszym rozumieniu swojej roli. Mamy nadzieję, że casus katowicki stanie się także przykładem takiego współdziałania i dojdzie do pełnego dialogu pomiędzy miastem, inwestorem, lokalną społecznością i muzeum, które również do owej społeczności przynależy.

Z wyrazami szacunku

Prof. Dorota Folga Januszewska
Prezydent ICOM Polska

Do wiadomości:

- 1) Prof. dr hab. Piotr Gliński, Wicepremier i Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- 2) Jarosław Wiczorek, Wojewoda Śląski